

Huvudman

Dille gård AB
Org.nr: 556417-3853
hans.s@dille.se

Beslut

Datum 2025-02-03
Dnr 2024:2817
Sida 1 (5)

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Berga anpassade naturbruksgymnasium i Haninge; nu fråga om uppföljning av beslut den 5 juli 2024

Beslut

Ärendet avslutas såvitt gäller lärare i idrott och hälsa.

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Dille Gård AB en anmärkning avseende brister rörande undervisning av behöriga lärare. Dille Gård AB ska senast **måndag den 16 juni 2025** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2024 inlett en tillsyn under första verksamhetsåret av Berga anpassade naturbruksgymnasium i Haninge. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Berga anpassade naturbruksgymnasium följer gällande bestämmelser om lärare, undervisningens innehåll och omfattning, arbetsplatsförlagt lärande, saklighet, allsidighet och vetenskaplig grund, extra anpassningar, anmälan och utredning om särskilt stöd, beslut om åtgärdsprogram, förebyggande arbete för att skapa trygghet och motverka kränkande behandling, samt förhindra kränkningar, skolans arbete för att skapa studiero, betyg och bedömning, styrning av verksamheten samt ekonomiska förutsättningar.

Skolinspektionen har den 5 juli 2024 tilldelat Dille Gård AB en anmärkning rörande brister gällande lärare och skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och att senast den 13 januari 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa dessa.

Dille Gård AB har den 13 januari 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av anmärkningen samt gett in en rekryteringsannons.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Dille Gård AB har vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Undervisning av behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 5 juli 2024 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i Dille Gård AB gällande legitimerade och behöriga lärare i ämnena idrott och hälsa samt engelska och hem- och konsumentkunskap.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har försökt att rekrytera en behörig lärare i idrott och hälsa med en speciallärarutbildning med inriktning intellektuell funktionsnedsättning genom att i november 2024 annonsera på Platsbanken. Enligt huvudmannen har detta inte gett resultat och skolan kommer därför att arbeta för att den nuvarande idrottsläraren kompletterar sin utbildning med en speciallärarutbildning med inriktning intellektuell funktionsnedsättning. Rektorn kommer även att fortsätta göra rekryteringsförsök. Gällande ämnena engelska samt hem- och hemkunskap kommer skolan att arbeta med rekrytering under vårterminen 2025. Rektorn kommer också se över vilka möjligheter som finns i nuvarande kollegium, alternativt att personal får vidareutbildning för att eleverna ska ges undervisning av behöriga lärare.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen. (2 kap. 13 § skollagen). För att vara behörig att undervisa i den anpassade gymnasieskolan krävs utöver en behörighetsgivande lärarexamen, även att läraren har en speciallärarexamen med specialisering mot intellektuell funktionsnedsättning. Kravet på speciallärarexamen gäller inte lärare som har avlagt en äldre behörighetsgivande examen om den omfattar inriktning eller specialisering mot utvecklingsstörning (inriktning eller specialisering mot intellektuell funktionsnedsättning). Läraren måste därutöver vara behörig att undervisa i det ämne han eller hon undervisar i. För att bli behörig att undervisa i anpassade gymnasieskolan i andra ämnen

än yrkesämnena gäller samma behörighet som för att undervisa i anpassade grundskolan i årskurs 7–9. Behörig att undervisa i anpassade gymnasieskolan i yrkesämnena är den som är behörig att undervisa i gymnasieskolan i yrkesämnena. (2 kap. 13–15 a, 25, 27 samt 28 §§ förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare[behörighetsförordningen]). Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan person får bedriva undervisning under högst ett år i sänder (2 kap. 18 § skollagen).

Av förarbetena till skollagen framgår att huvudmän har en skyldighet att för undervisning använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som han eller hon ska bedriva (prop. 2009/10:165, s. 262, 269 och 649). Vidare anges att läraren är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas resultat och att studier visar att lärares ämneskompetens och didaktiska kompetens är avgörande för att eleverna ska nå goda resultat (prop. 2009/10:165, s. 261).

Av förarbetena till bestämmelsen 2 kap. 18 § skollagen framgår att en person som enligt huvudregeln inte får användas för att bedriva en viss undervisning får användas för detta under högst ett år i sänder. I normalfallet bör det vara till terminens eller läsårets slut. Huvudmannen är efter denna tid skyldig att på nytt försöka finna en lärare som har en utbildning som är avsedd för undervisningen (prop. 2009/2010:165 s 653).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller lärare i idrott och hälsa. Ärendet ska därför avslutas i denna del. Skolinspektionen bedömer dock att det fortsatt finns brister i Berga anpassade naturbruksgymnasium när det gäller att undervisningen ska bedrivas av behörig lärare i engelska samt hem- och konsumentkunskap.

Av utredningen framgår att läraren som bedriver undervisning i engelska samt hem- och konsumentkunskap visserligen har behörighet att undervisa i skolformen anpassad gymnasieskola men att läraren inte har behörighet för undervisning i ämnena engelska samt hem- och konsumentkunskap.

Av skollagen och dess förarbeten framgår att huvudregeln är att enbart den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får

bedriva undervisning. Om det inte finns någon sådan lärare att tillgå inom huvudmannens organisation får en annan lärare bedriva sådan undervisning. Användandet av en lärare utan legitimation och rätt behörighet ska endast ske undantagsvis och under en begränsad tid. En sådan lärare får undervisa högst ett år i sänder. Huvudmannen är efter denna tid skyldig att på nytt försöka hitta en legitimerad och behörig lärare för den aktuella undervisningen.

Av utredningen framgår att huvudmannen saknar en legitimerad och behörig lärare i ämnena engelska samt hem – och konsumentkunskap. Skolinspektionen bedömer att det under dessa omständigheter kan finnas fog att i undervisningen använda en utbildad lärare som är lämplig och erfaren även om denna saknar behörighet att undervisa i ämnet. Regelverket medger denna möjlighet för en begränsad period, upp till högst ett år. Därefter är huvudmannen skyldig att ånyo försöka rekrytera för ämnet behöriga lärare.

Att huvudmannen inte försökt rekrytera legitimerade och behöriga lärare för ämnena engelska samt hem- och konsumentkunskap är därför en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Dille Gård AB:s verksamhet vid Berga anpassade naturbruksgymnasium uppfyller inte författningarnas krav vad gäller undervisning av behöriga lärare i engelska samt hem- och konsumentkunskap. Utredningen visar dock att huvudmannen har avhjälpt bristen gällande en annan lärare samt planerar att göra rekryteringsförsök för att hitta en behörig lärare i engelska samt hem- och konsumentkunskap under våren 2025. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Dille Gård AB en anmärkning.

Skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn den 12 augusti 2024 fattat beslut om en skriftlig rutin för omhändertagande av mobiltelefoner. I denna beskrivs att mobiltelefoner samlas in vid skoldagens början, återlämnas vid lunch och samlas åter in efter lunch. Om eleverna inte följer

detta kontaktas vårdnadshavare. Om ingen förändring sker kallas elev och vårdnadshavare till möte med mentor eller annan personal från skolan. Som en sista åtgärd kallas elev och vårdnadshavare till möte med mentor och rektor.

Rättslig reglering

Vid undervisning får endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som 1. sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller 2. utgör extra anpassningar eller särskilt stöd. (5 kap. 4 a § skollagen)

Det ska för varje skolenhet finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 4 b-4 d §§. Rektorn beslutar om sådana rutiner. (5 kap. 4 e § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Anna Malmenfelt.
Utredare Terese Westin har varit föredragande i ärendet.